

Warszawa, 16.03.2015

Ewa Kopacz
Prezes Rady Ministrów
Rzeczypospolitej Polskiej

List otwarty Koalicji Klimatycznej i CEE Bankwatch Network

Temat: Unia Energetyczna – szczyt Rady Europejskiej w Brukseli, 19-20 marca 2015

Szanowna Pani Premier,

Podczas szczytu Rady Europejskiej, który odbędzie się w Brukseli w najbliższych dniach, 18 i 19 marca br., weźmie Pani udział w dyskusji dotyczącej opublikowanego niedawno Komunikatu Komisji Europejskiej „Strategia ramowa na rzecz stabilnej Unii Energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu”.

Koalicja Klimatyczna i CEE Bankwatch Network wyrażają przekonanie, że ustanowienie Unii Energetycznej to wyjątkowa decyzja, aby budować spójną wizję rozwoju energetyki w Unii Europejskiej. To szansa, by uruchomić konieczną transformację energetyczną, w kierunku systemu opartego na efektywnym wykorzystaniu energii, rozwoju odnawialnych źródeł oraz stopniowym odchodzeniu od paliw kopalnych. Przyszłość energetyki to dzisiaj nie duże elektrownie i setki kilometrów sieci przesyłowych, ale zdecentralizowana mozaika średnich i małych źródeł, inteligentne instalacje generujące energię w modelu rozproszonym połączone inteligentnymi sieciami i lokalnymi mikro-sieciami.

Polska pilnie potrzebuje takiej transformacji ze względu na konieczność zapewnienia obywatelom bezpieczeństwa energetycznego. W obecnej sytuacji geopolitycznej dostęp do energii coraz częściej jest kartą przetargową w stosunkach międzynarodowych. Niezbędne jest uniezależnienie się od importu surowców energetycznych i odejście od monopolu energetyki opartej na węglu, którego tanie i łatwo dostępne pokłady w Polsce się kończą. W miarę jak import węgla w naszym kraju rośnie, podtrzymywanie za wszelką cenę dominacji energetyki węglowej w coraz większym stopniu staje się racją stanu państw, z których ten węgiel pochodzi.

Transformacja jest nam pilnie potrzebna także dlatego, że Unia Europejska powinna aktywnie współuczestniczyć w globalnych wysiłkach na rzecz ograniczenia niebezpiecznych zmian klimatu i zahamowania wzrostu światowych temperatur na poziomie maksymalnie 2°C. Jednocześnie wszyscy przywódcy unijni powinni pamiętać o potrzebie ochrony zdrowia i życia obywateli przed skutkami zanieczyszczenia powietrza, które towarzyszy korzystaniu z paliw kopalnych. Polska ma w tym obszarze bardzo wiele do zrobienia.

Utworzenie Unii Energetycznej nie może prowadzić do zablokowania rozwoju zrównoważonej, niskoemisyjnej gospodarki europejskiej. Nie może ograniczyć się do promowania rozwiązań stojących w sprzeczności z długoterminowymi celami redukcji emisji gazów cieplarnianych. Powinno za to być powiązane z wykorzystaniem ogromnego potencjału, jaki niosą ze sobą nowe technologie w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej.

Niepokoi nas rola, którą Komunikat Komisji przypisuje importowi paliw kopalnych, szczególnie gazu. Europa nie może pozwolić sobie na marnowanie setek miliardów euro na zbędną z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego infrastrukturę, postulując jednocześnie **ograniczenie uzależnienia państw Unii od importu gazu, węgla i ropy naftowej** i uodpornienie gospodarki UE na znaczne wahania cen paliw kopalnych. Przyjmując 30% poprawę efektywności energetycznej w Unii Europejskiej, przyszłe zapotrzebowanie na gaz zostało w analizie odnoszącej się do Projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania (PWZ) przeszacowane o 70%.

Poprawę efektywności należy uczynić jednym z priorytetów Unii Energetycznej. Musimy postawić przede wszystkim na modernizację energetyczną budynków i zwiększanie efektywności funkcjonowania przedsiębiorstw, instytucji państwowych i samorządowych.

Komunikat Komisji Europejskiej podkreśla potrzebę **zrównania znaczenia poprawy efektywności energetycznej i ograniczenia zużycia energii z rozwijaniem nowych zasobów infrastrukturalnych służących do generacji energii**. Organizacje należące do Koalicji Klimatycznej i CEE Bankwatch Network stanowczo opowiadają się za takim podejściem. Kluczowe jest, aby Rada Europejska poparła ten postulat.

Wierzymy, że ograniczenie zapotrzebowania na energię poprzez intensyfikację działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej, jak również szersze wykorzystanie prawdziwie lokalnych odnawialnych źródeł energii, to najlepsza droga do zapewnienia krajom Unii Europejskiej bezpieczeństwa, stabilności i konkurencyjności.

Apelujemy do Pani Premier o wzięcie pod uwagę wymienionych wyżej argumentów przy tworzeniu stanowiska Polski na zbliżającą się Radę Europejską, a także podczas samych obrad.

Z poważaniem,

W imieniu Koalicji Klimatycznej i CEE Bankwatch Network

Urszula Stefanowicz
rzecznik ds. politycznych Koalicji Klimatycznej

Julia Krzyszkowska
koordynatorka kampanii, CEE Bankwatch Network

* * *

Koalicja Klimatyczna jest porozumieniem 23 organizacji pozarządowych. Jej misją jest wspólne działanie w celu zapobiegania wywołanym przez człowieka zmianom klimatu dla dobra ludzi i środowiska. Więcej: <http://koalicjaklimatyczna.org/>

CEE Bankwatch Network jest siecią organizacji pozarządowych z krajów Europy Środkowej i Wschodniej, monitorujących działalność międzynarodowych instytucji finansowych oraz wydatkowanie funduszy UE pod kątem ich oddziaływania na środowisko. Więcej: <http://bankwatch.org/>